Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2024/1214

2024 5 3

EUROPOS SĄJUNGOS IR JUNGTINIŲ AMERIKOS VALSTIJŲ SUSITARIMAS, KURIUO NUSTATOMOS GALILEO PALYDOVŲ PALEIDIMO IŠ JUNGTINIŲ AMERIKOS VALSTIJŲ TERITORIJOS SAUGUMO PROCEDŪROS

EUROPOS SĄJUNGA (toliau – Sąjunga)

ir

JUNGINĖS AMERIKOS VALSTIJOS (toliau – Jungtinės Valstijos), toliau kartu – Šalys,

ATSIŽVELGDAMOS į kosmoso technologijų svarbą valstybėms ir jų piliečiams ryšių, nuotolinio stebėjimo, navigacijos ir nacionalinio saugumo srityse,

BŪDAMOS ĮSITIKINUSIOS, kad Jungtinės Valstijos ir Sąjunga turi bendradarbiauti, kad būtų galima visapusiškai išnaudoti šių svarbių technologijų teikiamą naudą visose atitinkamose srityse,

PRIMINDAMOS, kad GALILEO yra Sąjungos pasaulinė palydovinės navigacijos sistema, skirta nemokamai teikti vietos nustatymo ir laiko nustatymo informacijai įvairiems sektoriams, kaip antai aviacijos, geležinkelių, laivybos ar telekomunikacijų,

SUVOKDAMOS, kad importuojant ES įslaptintą įrangą į Jungtinių Valstijų teritoriją palydovų paleidimo tikslais atsiranda būdinga saugumo rizika ir dėl to reikia imtis tinkamų saugumo priemonių bei užtikrinti Jungtinių Valstijų ir ES bendradarbiavimą,

ATSIŽVELGDAMOS į tai, kad Jungtinės Valstijos ir Sąjunga turi bendrą tikslą užkirsti kelią netinkamam kosmoso technologijų naudojimui ir nuo jo apsisaugoti, taip stiprindamos jų pačių saugumą ir užtikrindamos aukštą piliečių saugumo lygį,

ATSIŽVELGDAMOS Į strateginę ir mokslinę GALILEO palydovų svarbą ir ekonominę vertę,

PRIPAŽINDAMOS poreikį užtikrinti su GALILEO palydovų paleidimu susijusios įslaptintos informacijos ir turto apsaugą,

ATSIŽVELGDAMOS Į TAI, kad dėl techninių problemų, susijusių su palydovų paleidimu, Jungtinės Valstijos ir Sąjunga turi nuolat keistis informacija ir bendradarbiauti,

PRIMINDAMOS 2004 m. birželio 26 d. Dromolando pilyje, Klero grafystėje pasirašytą Jungtinių Amerikos Valstijų ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių susitarimą dėl GALILEO ir GPS palydovinių navigacijos sistemų ir su jomis susijusių programų skatinimo, suteikimo ir naudojimo,

PRIMINDAMOS 2007 m. balandžio 30 d. Vašingtone sudarytą Europos Sąjungos ir Jungtinių Amerikos Valstijų Vyriausybės susitarimą dėl įslaptintos informacijos saugumo (toliau – Saugumo susitarimas), visų pirma jo 19 straipsnį, ir su juo susijusią saugumo priemonę dėl įslaptintos informacijos, kuria keičiasi ES ir Jungtinės Amerikos Valstijos, apsaugos, kuriai 2007 m. birželio 29 d. pritarė Tarybos Saugumo komitetas ir 2007 m. liepos 18 d. Jungtinės Amerikos Valstijos (toliau – saugumo priemonė),

ATSIŽVELGDAMOS Į TAI, KAD Europos Komisija pavedė Sąjungos palydovų paleidimo operacijas vykdančiai Europos kosmoso agentūrai valdyti GALILEO paleidimo paslaugų sutartis,

ATSIŽVELGDAMOS į Jungtinių Amerikos Valstijų komercinių paleidimo paslaugų teikėjų atsakomybę, kuri apibrėžta Jungtinių Amerikos Valstijų teisės aktuose, taisyklėse, politikoje, galiojančiose licencijose ir pagalbiniuose susitarimuose, taip pat į atitinkamus Jungtinių Amerikos Valstijų departamentų ir agentūrų vaidmenis ir atsakomybės sritis,

SUSITARĖ:

1 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis Susitarimas taikomas GALILEO palydovų paleidimo iš Jungtinių Valstijų teritorijos atvejais.

2. Šalys pripažįsta, kad ES įslaptinta įranga ir dokumentai bus eksportuojami iš Sąjungos ir importuojami į Jungtines Valstijas, naudojami Jungtinių Valstijų teritorijoje ir reeksportuojami į Sąjungą. Siekdamos apsaugoti Sąjungos įslaptintą įrangą ir dokumentus, abi Šalys, glaudžiai bendradarbiaudamos su paleidimo paslaugų teikėju, užtikrina, kad pagal šio Susitarimo sąlygas būtų taikomos visos būtinos ir tinkamos priemonės tokiai įrangai ir dokumentams kontroliuoti ir apsaugoti.

3. Jeigu šiame Susitarime nenumatyta kitaip arba jeigu Europos Komisija, po Šalių konsultacijų, nesuteikia leidimo imtis kitokių veiksmų, Europos Kosmoso Agentūra vietos saugumo pareigūnas, jo paskirti asmenys ir Europos Komisijos paskirti asmenys turi išimtinę teisę naudotis ES įslaptinta įranga ir dokumentais kiekvienos paleidimo operacijos, kuri prasideda nuo tokios įrangos ir dokumentų atvežimo į Jungtinių Valstijų teritoriją ir baigiasi išsiuntus juos iš Jungtinių Valstijų teritorijos, metu.

4. Tuo atveju, kai Jungtinių Valstijų Vyriausybei, 5 straipsnio 4 dalyje nurodytoms įgaliotoms trečiosioms šalims arba bet kurioms kitoms trečiosioms šalims, dėl kurių Šalys bendrai nusprendžia, suteikiama arba jų kitaip gaunama ES įslaptinta informacija, tokios ES įslaptintos informacijos apsaugai taikomos ir ją reglamentuoja Saugumo susitarimo sąlygos ir čia pateiktos sąlygos, nepriklausomai nuo informaciją teikiančio Europos subjekto.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame Susitarime:

1. ES įslaptinta informacija arba ESIĮ – bet kuri informacija arba medžiaga, kuriai suteikta ES slaptumo žyma ir kurią neteisėtai atskleidus galėtų būti padaryta tam tikro dydžio žala Sąjungai arba vienos ar daugiau jos valstybių narių interesams. ESĮI gali būti žodinės, vaizdo, elektroninės, magnetinės ar dokumento formos arba daiktinės formos, įskaitant įrangą ir technologijas.

2. ES įslaptinta įranga ir dokumentai – įranga ir dokumentai, kuriuose yra ESĮI;

3. ES saugomas turtas – bet koks paleidimo bazėje esantis objektas ar medžiaga, kurie importuojami į Jungtinių Valstijų teritoriją GALILEO palydovui paleisti, įskaitant, be kita ko, ES įslaptintą įrangą ir dokumentus;

4. saugios zonos – prie paleidimo bazės esančios zonos, skirtos ES saugomam turtui saugoti ir tvarkyti, pagal Sąjungos susitarimą su paleidimo paslaugų teikėju ir paleidimo paslaugų teikėjo su paleidimo baze sudarytus pagalbinius susitarimus;

5. paleidimo bazė – konkreti Jungtinių Valstijų teritorijoje esanti Jungtinių Valstijų vyriausybei priklausanti vieta (-os), kurioje (-se) yra įrenginiai, skirti nešančiajai transporto priemonei surinkti, jos degalams tvarkyti, erdvėlaiviui parengti, paleisti ir stebėti, iš kurios (-ių) leidžiami GALILEO palydovai;

6. komercinis naudingojo krovinio tvarkymo įrenginys – erdvėlaivio ir naudingojo krovinio parengimo paleidimui įrenginys, esantis Jungtinių Valstijų teritorijoje privatiems asmenims priklausančioje žemėje už paleidimo bazės ribų;

7. saugumo incidentas – įvykis, kai neleistinu būdu gali būti gauta prieiga prie ES saugomo turto informacijos, dokumentų, įrangos, jais pasinaudota, jie gali būti pakeisti ar sunaikinti, atskleista su jais susijusi informacija arba sutrukdyta vykdyti sistemos operacijas;

8. paleidimo paslaugų teikėjas – Jungtinių Valstijų organizacija, su kuria Europos Komisija sudaro sutartį dėl GALILEO palydovų paleidimo;

9. GALILEO – Sąjungos civilinių institucijų kontroliuojama autonominė civilinė pasaulinė palydovinės navigacijos sistema (GNSS), kurią sudaro palydovų sistema ir antžeminių centrų bei stočių pasaulinis tinklas, teikianti padėties nustatymo, navigacijos ir laiko nustatymo paslaugas, kurios teikiamos atsižvelgiant į saugumo poreikius ir reikalavimus;

10. GALILEO palydovas – su GALILEO sistema susijęs erdvėlaivis, kuris paleidimo tikslais importuojamas į Jungtinių Valstijų teritoriją;

11. GALILEO palydovų šiukšlės – bet koks GALILEO palydovas arba jo dalis, įskaitant jų fragmentus ir elementus, kurie, įvykus su GALILEO palydovu susijusiam nelaimingam atsitikimui ar avarijai, aptinkami Jungtinių Valstijų teritorijoje, Jungtinių Valstijų teritoriniuose vandenyse arba tarptautiniuose vandenyse;

12. Europos kosmoso agentūra arba EKA – tarpvyriausybinė organizacija, įsteigta Konvencija dėl Europos kosmoso agentūros įsteigimo, pateikta pasirašyti 1975 m. gegužės 30 d. Paryžiuje ir įsigaliojusia 1980 m. spalio 30 d. Pagal 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/696, kuriuo sudaroma Sąjungos kosmoso programa ir įsteigiama Europos Sąjungos kosmoso programos agentūra (toliau – ES kosmoso reglamentas), 28 straipsnio 4 dalį Sąjunga EKA patikėjo užduotis, susijusias su Sąjungos kosmoso programos įgyvendinimu, įskaitant sutarčių dėl konkrečių paleidimo paslaugų, kurias EKA vykdo Sąjungos vardu, sudarymą ir vykdymą;

13. Europos Sąjungos kosmoso programos agentūra arba EUSPA – Sąjungos kosmoso reglamentu įsteigta Sąjungos agentūra, kuriai Europos Komisija pavedė valdyti ir eksploatuoti Sąjungos kosmoso programos GALILEO komponentą;

14. EKA vietos saugumo pareigūnas – Europos Komisijos paskirtas EKA pareigūnas, atsakantis už Sąjungos GALILEO paleidimo operacijų saugumą;

15. EKA vietos saugumo pareigūno paskirti asmenys – EKA darbuotojai ir EKA rangovai, kuriuos EKA vietos saugumo pareigūnas raštu paskiria vykdyti konkrečias funkcijas, pareigas ar užduotis jo vardu. Toks paskyrimas yra susijęs tik su konkrečia užduotimi ir nelaikomas įgaliojimu paskirtam asmeniui veikti ESA vietos saugumo pareigūno vardu bendrąja prasme;

16. Europos Komisijos paskirti asmenys – Sąjungos, įskaitant EUSPA, darbuotojai ir Sąjungos valstybių narių specialistai, kuriuos Europos Komisija raštu paskiria vykdyti konkrečias funkcijas, pareigas ar užduotis jos vardu. Toks paskyrimas yra susijęs tik su konkrečia užduotimi ir nelaikomas įgaliojimu paskirtam asmeniui veikti Europos Komisijos vardu bendrąja prasme.

3 straipsnis

Importo procedūros

1. ES saugomo turto importui į Jungtinių Valstijų teritoriją taikomi Jungtinių Valstijų įstatymai, įskaitant Jungtinių Valstijų muitinės ir sienos apsaugos tarnybos vykdomus arba įgyvendinamus įstatymus. Muitinės ir sienos apsaugos tarnyba, vadovaudamasi galiojančiais teisės aktais ir politika, savo nuožiūra sprendžia, ar būtina tikrinti tam tikrus objektus.

2. Sąjunga, derindama veiksmus su paleidimo paslaugų teikėju, atitinkamoms Jungtinių Valstijų agentūroms teikia visą pagal Jungtinių Valstijų teisės aktus reikalaujamą informaciją, kad būtų galima atlikti ES saugomo turto muitinį įforminimą, įskaitant galiojančių licencijų gavimo reikalavimų įvykdymą. Jungtinės Valstijos teikia Europos Komisijai informaciją apie numatomas muitinio įforminimo procedūras.

3. Jeigu muitinės ir sienos apsaugos tarnyba nustato, kad reikia patikrinti GALILEO palydovą ar kitą Sąjungos saugomą turtą, pagal 9 straipsnį paskirtas muitinės ir sienos apsaugos tarnybos kontaktinis asmuo susisiekia su EKA vietos saugumo pareigūnu ir, kiek įmanoma, užtikrina, kad atliekant tokį patikrinimą dalyvautų EKA vietos saugumo pareigūnas ir (arba) jo paskirti asmenys. Visi tokie muitinės patikrinimai atliekami laikantis galiojančių Jungtinių Valstijų teisės aktų, saugioje zonoje ar kitoje paleidimo bazėje esančioje bendrai paskirtoje vietoje, užtikrinant tikrinamo objekto (-ų) pobūdį atitinkantį saugumą, ir tokia apimtimi, kuri būtina siekiant užtikrinti atitiktį Jungtinių Valstijų teisės aktams.

4. EKA vietos saugumo pareigūnas gali pareikalauti, kad muitinės ir sienos apsaugos tarnyba sustabdytų bet kokį patikrinimą, kad būtų galima surengti išankstines dvišales Europos Komisijos ir Jungtinių Valstijų valstybės departamento konsultacijas. Tikimasi, kad tais atvejais, kai nėra tiesioginio pavojaus žmonių gyvybei ar Jungtinių Valstijų nacionaliniam saugumui, muitinės ir sienos apsaugos tarnyba tokius prašymus patenkins.

4 straipsnis

Paleidimo bazės saugių zonų ir ES saugomo turto apsauga

1. Laikydamosi Jungtinių Valstijų teisės aktų, politikos, procedūrų ir pagalbinių susitarimų su paleidimo paslaugų teikėju:

a. Jungtinės Valstijos imasi visų būtinų ir tinkamų veiksmų, siekdamos apsaugoti paleidimo bazę nuo bet kokių įsibrovimų, be kita ko, į teritorijas, kuriose yra saugi zona;

b. Jungtinės Valstijos imasi visų būtinų ir tinkamų priemonių, siekdamos užkirsti kelią GALILEO palydovų sugadinimui, pakeitimams ir neteisėtai prieigai prie jų paleidimo operacijos, kuri prasideda nuo jų atvežimo į Jungtinių Valstijų teritoriją ir baigiasi išsiuntus juos iš Jungtinių Valstijų teritorijos, metu;

c. Europos Komisijos prašymu Jungtinės Valstijos patvirtina paleidimo paslaugų teikėjo ir komercinių naudingojo krovinio tvarkymo įrenginių savininko / operatoriaus įrenginių patikimumo patikrinimo, atlikto pagal Jungtinių Valstijų vidaus teisės aktus, susijusius su įslaptintos įrangos ir dokumentų saugojimu, būseną. Jungtinės Valstijos praneša Europos Komisijai apie bet kokius anksčiau patvirtintos būsenos pasikeitimus;

d. laikantis 3 straipsnio 3 dalies, 5 straipsnio 4 dalies ir 6 straipsnio 3 dalies, Jungtinėms Valstijoms nesuteikiama galimybė susipažinti su paleidimo bazėje esančiu ES saugomu turtu ir jį tikrinti; Jungtinės Valstijos saugo saugias zonas nuo bet kokių mėginimų patekti į jas neteisėtai, vykdyti pasiklausymą ar kitaip kištis į saugiose zonose vykdomą veiklą;

e. Jungtinių Valstijų vyriausybės ir pagalbinio rangovo darbuotojai gali patekti į paleidimo bazėje esančią saugią zoną ir ją tikrinti, kad nustatytų, ar laikomasi saugos, saugumo ir aplinkosaugos reikalavimų, baudžiamosios teisėsaugos tikslais arba kitais 5 straipsnyje numatytais atvejais. Tokio patekimo ir tikrinimo atveju, Jungtinių Valstijų vyriausybės ir pagalbinio rangovo darbuotojai turi pateikti tinkamą įspėjimą, kad EKA vietos saugumo pareigūnas arba jo paskirti asmenys galėtų suteikti galimybę laiku patekti į saugią zoną, ir nedrausti EKA vietos saugumo pareigūnui ar jo paskirtiems asmenims būti saugioje zonoje, išskyrus atvejus, kai staiga kyla tiesioginė grėsmė žmonių gyvybei arba pavojus Jungtinių Valstijų nacionaliniam saugumui arba kai veikiama baudžiamosios teisėsaugos tikslais. Tokiais atvejais Jungtinių Valstijų vyriausybės darbuotojai vis tiek tinkamai informuoja EKA vietos saugumo pareigūną arba, jeigu jo nėra, jo paskirtus asmenis ir deda visas pastangas, kad užtikrintų nepertraukiamą Sąjungos vaizdo sistemų, kurias leidžiama naudoti pagal sutartį su paleidimo paslaugų teikėju, veikimą.

f. Jungtinės Valstijos netrukdo Sąjungai naudotis tinkamai importuota telekomunikacijų šifravimo įranga paleidimo bazės arba komercinių naudingojo krovinio tvarkymo įrenginių saugiose zonose. Sąjunga tokią įrangą naudoja tik paleidimo paslaugų teikėjo arba komercinių naudingojo krovinio tvarkymo įrenginių ryšio tinkle, išskyrus atvejus, kai Jungtinės Valstijos leidžia ją naudoti kitaip.

2. Prieš priimdamos bet kokį sprendimą evakuoti bet kurią su Sąjungos įrangos paleidimu susijusią paleidimo bazės zoną, Jungtinės Valstijos per paleidimo paslaugų teikėją apie tai praneša EKA vietos saugumo pareigūnui. Kiek įmanoma tokiomis aplinkybėmis, Sąjungai turi būti leidžiama visą parą kasdien išstatyti sargybą saugiose zonose ar aplink jas ir nuotoliniu būdu toliau stebėti saugias zonas naudojantis Sąjungos vaizdo sistemomis, kurias leidžiama naudoti pagal su paleidimo paslaugų teikėju sudarytą sutartį.

3. Prieš pradedant naudoti arba saugoti ES įslaptintą įrangą ir dokumentus paleidimo bazės arba komercinių naudingojo krovinio tvarkymo įrenginių saugioje zonoje Jungtinės Valstijos, gavusios Europos Komisijos prašymą, raštu praneša Europos Komisijai, kad buvo imtasi visų reikiamų ir tinkamų saugumo priemonių.

4. Šio straipsnio nuostatos iš esmės taikomos paleidimo bazėje vykdomai veiklai ir joje esančiam ES saugomam turtui ir, išskyrus atvejus, kai šiame straipsnyje numatyta kitaip, netaikomos komerciniuose naudingojo krovinio tvarkymo įrenginiuose vykdomai veiklai ir juose esančiam ES saugomam turtui. Sąjungos vykdomai veiklai ir ES saugomam turtui komerciniuose naudingojo krovinio tvarkymo įrenginiuose visų pirma taikomi Sąjungos, paleidimo paslaugų teikėjo ir tokių įrenginių savininko / operatorių sutartimis grindžiami susitarimai.

5. Sąjungos raštu pateikia Jungtinėms Valstijoms paleidimo operacijos metu naudojamos ES įslaptintos įrangos ir dokumentų sąrašą ir ES saugomo turto sąrašą.

6. Šalys kartu raštu paskiria paleidimo bazę, komercinius naudingojo krovinio tvarkymo įrenginius ir saugias zonas, kuriomis Sąjunga galės naudotis per kiekvieną paleidimo operaciją.

5 straipsnis

Saugumo patikrinimas

1. Jeigu įtariama, kad įvyko saugumo incidentas, EKA vietos saugumo pareigūnas, manydamas, kad tai tikslinga, ir po aiškinamojo posėdžio su paleidimo paslaugų teikėjo saugumo pareigūnu, praneša apie tokį saugumo incidentą Jungtinių Valstijų paleidimo bazės saugumo institucijai, kad ji galėtų atlikti tolesnį tyrimą. EKA vietos saugumo pareigūnas apie saugumo incidentą taip pat praneša Jungtinių Valstijų valstybės departamentui.

2. Jungtinių Valstijų paleidimo bazės saugumo institucija, koordinuodama veiksmus su paleidimo paslaugų teikėju, EKA vietos saugumo pareigūnu ir kitomis atitinkamomis organizacijomis, tiria visus saugumo incidentus, apie kuriuos praneša EKA vietos saugumo pareigūnas.

3. Užbaigus tyrimą, Jungtinės Valstijos pateikia Europos Komisijai išsamią ataskaitą pagal saugumo priemonės 25 straipsnio b punktą ir nurodo visus taisomuosius ar korekcinius veiksmus, kurių reikia imtis.

4. Jungtinių Valstijų vyriausybės darbuotojai arba kitos federalinės ar valstijų valdžios institucijos, paleidimo paslaugų teikėjo darbuotojai ir jų atitinkami pagalbiniai rangovai, turintys reikiamus patikimumo patikrinimo pažymėjimus, gali susipažinti su ES saugomu turtu arba jį tikrinti tik tuo atveju, kai atliekamas tyrimas po saugumo incidento, apie kurį EKA vietos saugumo pareigūnas pranešė Jungtinių Valstijų paleidimo bazės saugumo institucijai. Tokia galimybė suteikiama tik tyrimo tikslais ir gavus išankstinį Europos Komisijos leidimą, kurį EKA vietos saugumo pareigūnas perduoda Jungtinių Valstijų paleidimo bazės saugumo institucijai. Jungtinių Valstijų paleidimo bazės saugumo institucija arba kita atitinkama Jungtinių Valstijų institucija savo ruožtu leidžia susipažinti su ESĮI atitinkamiems federaliniams, valstijų ir paleidimo paslaugų teikėjo darbuotojams ir atitinkamiems jų rangovams, kaip nurodyta Europos Komisijos leidime.

5. Laikantis Saugumo susitarimo 3 straipsnio 3 dalies, ES įslaptintą informaciją, kurią šio Susitarimo įgyvendinimo tikslais Europos Komisija, Europos Komisijos paskirti asmenys ar EKA vietos saugumo pareigūnas, įskaitant jo paskirtus asmenis, pateikė Jungtinėms Valstijoms arba kurią Jungtinės Valstijos gavo kitais būdais, Jungtinės Valstijos saugo bent tokiu būdu, kuris yra lygiavertis tokiam, kurį užtikrinti suteikia galimybę Sąjunga. Šio susitarimo A priedas taikomas slaptumo žyma RESTREINT UE/EU RESTRICTED antspauduotai, paženklintai arba pažymėtai informacijai, pateikiamai Jungtinėms Valstijoms arba kitaip jų gaunamai.

6. Šalys pripažįsta, kad dėl saugumo incidento, įvykusio komerciniuose naudingojo krovinio tvarkymo įrenginiuose arba pervežimo metu, gali atsirasti sudėtingų ir specifinių su jurisdikcija susijusių problemų. Tokiomis aplinkybėmis Jungtinių Valstijų paleidimo bazės saugumo institucija turėtų dėti visas pastangas, kad palengvintų tokio incidento tyrimą dalyvaujant atitinkamoms šalims, įskaitant Sąjungą, paleidimo paslaugų teikėją, komercinio naudingojo krovinio tvarkymo įrenginių savininką / operatorių ir atitinkamas Jungtinių Valstijų federalines ir valstijų institucijas.

6 straipsnis

GALILEO palydovų šiukšlių surinkimas

1. Įvykus nelaimingam atsitikimui ar avarijai, dėl kurios sunaikinamas GALILEO palydovas, Jungtinės Valstijos, laikydamosi Jungtinių Valstijų teisės aktų, politikos, procedūrų ir Jungtinių Valstijų pagalbinių susitarimų su paleidimo paslaugų teikėju, leidžia EKA vietos saugumo pareigūnui, jo paskirtiems asmenims ir Europos Komisijos paskirtiems asmenims, apie kuriuos pranešė 9 straipsnyje nurodytas jos kontaktinis asmuo:

a. dalyvauti atliekant paiešką ir surinkti GALILEO palydovų šiukšles tokių šiukšlių vietose;

b. saugoti GALILEO palydovų šiukšles saugioje zonoje, nuolat prižiūrint EKA vietos saugumo pareigūnui;

c. pervežti GALILEO palydovų šiukšles į Sąjungos teritoriją.

2. Surinkimo operacijų metu kiekviena šalis nedelsdama praneša kitai šaliai apie GALILEO palydovų šiukšlių buvimo vietą už nustatytos paieškos zonos ribų (jeigu tai praktiškai įmanoma) prieš tai, kai šiukšlės fiziškai pašalinamos iš tų vietų.

3. Jungtinių Valstijų vyriausybės ir paleidimo paslaugų teikėjų darbuotojai ir jų pagalbiniai rangovai surinktas GALILEO palydovų šiukšles gali tikrinti tik tyrimo tikslais. Tai darydami jie turi užtikrinti galimybę dalyvauti EKA vietos saugumo pareigūnui. Bet kokia surinktų GALILEO palydovų šiukšlių patikra po vizualinio patikrinimo turėtų būti atliekama tik po Šalių konsultacijų.

4. EKA vietos saugumo pareigūnas gali prašyti pagal 9 straipsnį paskirto Federalinės aviacijos administracijos (FAA) kontaktinio asmens sustabdyti visas suplanuotas GALILEO palydovų šiukšlių patikras, kad būtų galima surengti išankstines dvišales Europos Komisijos ir Jungtinių Valstijų valstybės departamento konsultacijas. Tikimasi, kad tais atvejais, kai nėra tiesioginio pavojaus žmonių gyvybei ar saugumui, FAA tokius prašymus patenkins.

7 straipsnis

Registravimas

1. Dėl kiekvieno pagal šį Susitarimą iš Jungtinių Valstijų teritorijos paleisto GALILEO palydovo Sąjunga užtikrina, kad, laikantis 1974 m. lapkričio 12 d. Konvencijos dėl į kosminę erdvę paleistų objektų registravimo (Registravimo konvencija), Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui būtų pateikiama informacija apie kosminį objektą.

2. Šalys susitaria, kad Jungtinės Valstijos nėra atsakingos už GALILEO palydovų registravimą pagal Registravimo konvenciją ir kad Jungtinės Valstijos neturi jurisdikcijos dėl tokių kosminėje erdvėje esančių objektų ir jų nekontroliuoja.

8 straipsnis

Atsakomybė

1. Jeigu dėl GALILEO palydovo ar jo dalies padaroma žala, dėl kurios pagal tarptautinę teisę prieš Jungtines Valstijas gali būti pareikšti vienas ar keli ieškiniai dėl žalos atlyginimo:

a. Jungtinės Valstijos gali siekti pakeisti Sąjungą bet kuriame teisme, kuriame toks ieškinys pareiškiamas. Sąjunga turi sudaryti galimybes tai padaryti.

b. Jeigu tokio pakeitimo atlikti nepavyksta, Sąjunga sutinka apsaugoti Jungtines Valstijas ir atlyginti Jungtinėms Valstijoms bet kokias išlaidas, susijusias su finansiniais įsipareigojimais, kurie gali atsirasti dėl tokių ieškinių sureguliavimo ar išsprendimo. Šalys koordinuoja gynimąsi tokių ieškinių atvejais.

c. Kilus ginčui ar atsiradus ieškinio galimybei, Jungtinės Valstijos nedelsdamos raštu apie tai praneša Sąjungai ir pateikia visą susijusią informaciją.

d. Jeigu Jungtinės Valstijos nusprendžia patenkinti ieškinį, prieš susitardamos jos turėtų gauti raštišką Sąjungos sutikimą. Sąjunga atsako už atsiskaitymo sumos kompensavimą Jungtinėms Valstijoms tik tais atvejais, kai ES sutinka dėl susitarimo.

e. Šalys susitaria visais atitinkamais etapais konsultuotis dėl tokių ieškinių nagrinėjimo ir užbaigimo.

2. Šiame straipsnyje sąvoka „žala“ reiškia žūtį, kūno sužalojimą ar kitokį sveikatos pablogėjimą arba Jungtinių Valstijų arba fizinių ar juridinių asmenų turto praradimą ar jam padarytą žalą.

3. Nė viena šio Susitarimo nuostata negali būti aiškinama kaip Jungtinių Valstijų suverenaus imuniteto arba bet kokių kitų privilegijų ar imuniteto, kylančių iš paprotinės tarptautinės teisės, galiojančių Jungtinių Valstijų ir Sąjungos sutarčių ir susitarimų arba bet kokių kitų tarptautinių teisinių įsipareigojimų, atšaukimas.

9 straipsnis

Kontaktinis asmuo

1. Siekdamos palengvinti šio Susitarimo įgyvendinimą, Šalys paskiria ir viena kitai raštu nurodo 2 ir 3 dalyse nurodytiems subjektams skirtus veikiančius kontaktinius asmenis ir jų kontaktinę informaciją.

2. Sąjungos kontaktiniai asmenys:

— Europos Komisija;

— EKA vietos saugumo pareigūnas;

— EKA;

— EKA programos agentūra;

— paleidimo paslaugų teikėjas;

— palydovų gamintojas.

3. Jungtinių Amerikos Valstijų kontaktiniai asmenys:

— paleidimo bazės saugumo institucija;

— paleidimo bazės aukštesnioji institucija;

— muitinės ir sienos apsaugos tarnyba;

— Federalinė aviacijos administracija.

10 straipsnis

Ginčų sprendimas

Taikant šį Susitarimą kylantys ar su juo susiję Šalių ginčai sprendžiami tik Šalių konsultacijomis.

11 straipsnis

Kiti susitarimai

Nė viena šio Susitarimo nuostata nepakeičiamos galiojančios Šalių sutartys ar susitarimai.

12 straipsnis

Įsigaliojimas ir nutraukimas

1. Šis Susitarimas įsigalioja kitą dieną po paskutinės iš diplomatinių notų, kuriomis Šalys pranešė viena kitai apie šiam Susitarimui įsigalioti būtinų atitinkamų vidaus procedūrų užbaigimą, gavimo datos, ir galioja iki 2027 m. sausio 1 d.

2. Sąjunga ir Jungtinės Valstijos gali laikinai taikyti šį Susitarimą pagal atitinkamas savo vidaus procedūras ir teisės aktus. Laikinas taikymas prasideda kitą dieną po to, kai:

a) Sąjunga praneša Jungtinėms Valstijoms apie šio Susitarimo dalis, kurias siūloma taikyti laikinai, o

b) Jungtinės Valstijos patvirtina sutinkančios, kad tos Susitarimo dalys būtų taikomos laikinai.

3. Bet kuri šalis gali pateikti kitai šaliai pranešimą raštu apie ketinimą nutraukti šį Susitarimą. Nutraukimas įsigalioja praėjus aštuoniems mėnesiams po pranešimo gavimo dienos.

4. Šis Susitarimas gali būti iš dalies keičiamas arba pratęsiamas raštišku šalių susitarimu.

5. Priedas, kuriame nustatomos slaptumo žyma RESTREINT UE/EU RESTRICTED pažymėtos informacijos apsaugos priemonės, yra neatskiriama šio Susitarimo dalis.

13 straipsnis

Autentiškas tekstas

Pasirašytas šio Susitarimo tekstas anglų kalba yra autentiškas. Sąjunga šį Susitarimą parengia taip pat airių, bulgarų, čekų, danų, estų, graikų, ispanų, italų, kroatų, latvių, lenkų, lietuvių, maltiečių, nyderlandų, portugalų, prancūzų, rumunų, slovakų, slovėnų, suomių, švedų, vengrų ir vokiečių kalbomis.

TAI PALIUDYDAMI, toliau nurodyti atitinkamų institucijų tinkamai įgalioti asmenys pasirašė šį Susitarimą.

Šis Susitarimas sudarytas Briuselyje du tūkstančiai dvidešimt ketvirtųjų metų kovo dvidešimt penktą dieną dviem originaliais egzemplioriais anglų kalba.

PRIEDAS

Slaptumo žyma RESTREINT UE/EU RESTRICTED pažymėtos informacijos apsaugos priemonės

Slaptumo žyma RESTREINT UE/EU RESTRICTED pažymėta informacija gali būti žodinės, vaizdo, elektroninės, magnetinės ar dokumento formos arba pateikiama daiktine forma, įskaitant įrangą arba technologijas.

Slaptumo žyma RESTREINT UE/EU RESTRICTED pažymėta informacija gali būti fiksuojama bet kokios rūšies fizinėse laikmenose.

1. Taikymo sritis ir atsakomybė

Šiame priede nustatytos priemonės taikomos tuo atveju, jei Jungtinių Valstijų paleidimo bazės saugumo institucijai arba kitai atitinkamai Jungtinių Valstijų institucijai pagal šį Susitarimą pateikiama slaptumo žyma RESTREINT UE/EU RESTRICTED pažymėta informacija arba jos kitais būdais ją gauna. Jungtinių Valstijų Vyriausybė arba 5 straipsnio 4 dalyje nurodytos įgaliotos trečiosios šalys arba bet kurios kitos trečiosios šalys, dėl kurių bendrai nusprendžia Šalys, pagal šį Susitarimą turinčios prieigą prie slaptumo žyma RESTREINT UE/EU RESTRICTED pažymėtos informacijos, yra atsakingos už tokios informacijos tvarkymą, saugojimą ir registravimą, kaip aprašyta šiame Susitarime.

2. Leidimų lygiai

Su slaptumo žyma RESTREINT UE/EU RESTRICTED pažymėta informacija gali susipažinti tik įgalioti Jungtinių Valstijų arba trečiosios šalies darbuotojai, turintys reikiamą „būtina žinoti“ lygio leidimą, kurio aprėptį apibrėžė EKA vietos saugumo pareigūnas ir Jungtinių Valstijų paleidimo bazės saugumo institucija. Prieš suteikiant galimybę susipažinti su tokia informacija asmenys informuojami apie slaptumo žyma RESTREINT UE/EU RESTRICTED pažymėtos informacijos apsaugos taisykles ir atitinkamus saugumo standartus bei gaires ir pripažįsta savo atsakomybę už šios informacijos apsaugą.

Įgaliotiems Jungtinių Valstijų arba trečiųjų šalių darbuotojams, turintiems prieigą prie slaptumo žyma RESTREINT UE/EU RESTRICTED pažymėtos informacijos, nebūtina turėti asmens patikimumo pažymėjimo.

3. Tvarkymas

Slaptumo žyma RESTREINT UE/EU RESTRICTED pažymėta informacija paleidimo bazės saugiose zonose gali būti tvarkoma taip, kaip nurodyta toliau. Įgalioti Jungtinių Valstijų arba trečiųjų šalių darbuotojai:

a) tvarkydami slaptumo žyma RESTREINT UE/EU RESTRICTED pažymėtą informaciją, uždaro biuro duris,

b) paslepia visą RESTREINT UE/ES RESTRICTED informaciją arba ją uždengia, jeigu pas juos ateina lankytojas,

c) nepalieka slaptumo žyma RESTREINT UE/ES RESTRICTED pažymėtos informacijos matomoje vietoje, jeigu išeina iš biuro,

d) ekranus, kuriuose rodoma slaptumo žyma RESTREINT UE/EU RESTRICTED pažymėta informacija, laiko nuolat nusuktus nuo langų ir durų, kad į juos nebūtų galimybės pasižiūrėti. Posėdžiuose naudojamų nešiojamųjų kompiuterių ekranai turi būti padengti atspindžiams mažinti skirta (privatumo) plėvele.

Slaptumo žyma RESTREINT UE/EU RESTRICTED pažymėta informacija gali būti tvarkoma už saugios zonos ribų, jeigu ją turintis asmuo (toliau – turėtojas) yra įsipareigojęs taikyti kompensacines priemones, kad ją apsaugotų taip, kad su ja negalėtų susipažinti leidimo neturintys asmenys. Kompensacinės priemonės apima bent šias priemones:

a) slaptumo žyma RESTREINT UE/EU RESTRICTED pažymėta informacija negali būti skaitoma viešose vietose ir negali būti paliekama be priežiūros viešbučio kambariuose ar transporto priemonėse,

b) slaptumo žyma RESTREINT UE/EU RESTRICTED pažymėtą informaciją visą laiką asmeniškai kontroliuoja turėtojas,

c) slaptumo žyma RESTREINT UE/EU RESTRICTED pažymėta informacija už saugios zonos ribų turi būti gabenama šio priedo 7 skirsnyje aprašytu būdu.

d) dokumentai turi būti slepiami tinkamuose rakinamuose balduose, kai jie nėra skaitomi arba aptariami,

e) kol dokumentas skaitomas ar aptarinėjamas, kabineto durys turi būti uždarytos,

f) išsami informacija apie dokumentą negali būti aptariama telefonu skambinant neapsaugota linija arba naudojant IP balso / vaizdo perdavimo sistemas, kurios nėra užšifruotos naudojant patvirtintas priemones, arba neužšifruotuose e. laiškuose ar e. laiškuose, kurie šifruojami naudojant nepatvirtintas priemones,

g) aptarinėjant dokumentą mobilieji įrenginiai turi būti išjungiami (arba turi būti įjungiamas skrydžio režimas),

h) dokumentą galima kopijuoti arba skenuoti tik atskirai prijungta (neprijungta prie jokio tinklo) arba akredituota įranga,

i) dokumentas tvarkomas ir laikinai laikomas už saugios zonos ribų tik tiek laiko, kiek būtina,

j) turėtojas neišmeta įslaptinto dokumento, bet jį grąžina saugoti saugioje zonoje arba užtikrina, kad jis būtų sunaikintas patvirtintame smulkintuve.

4. Saugojimas

Fizinės slaptumo žyma RESTREINT UE/EU RESTRICTED pažymėtos informacijos kopijos, įskaitant išimamąsias saugojimo laikmenas su neužšifruota informacija arba informacija, užšifruota naudojant nepatvirtintas šifravimo priemones, saugoma rakinamuose biuro balduose saugioje zonoje. Jos gali būti laikinai saugomos ne saugioje zonoje, jeigu turėtojas yra įsipareigojęs taikyti atitinkamas kompensacines priemones, kaip numatyta šio priedo 3 skirsnyje.

5. Platinimas ir suteikimas

Už slaptumo žyma RESTREINT UE/EU RESTRICTED pažymėtos informacijos tvarkymą ir valdymą, įskaitant tokios informacijos platinimą, atsako tos informacijos turėtojas.

Be išankstinio raštiško Europos Komisijos sutikimo slaptumo žyma RESTREINT UE/EU RESTRICTED pažymėtos informacijos suteikti neleidžiama.

6. Elektroninis perdavimas

Dėl slaptumo žyma RESTREINT UE/EU RESTRICTED pažymėtos informacijos elektroninio perdavimo Jungtinių Valstijų vyriausybiniuose tinkluose sąlygų kiekvienu konkrečiu atveju sprendžiama per Šalių tarpusavio konsultacijas.

7. Slaptumo žyma RESTREINT UE/EU RESTRICTED pažymėtos informacijos gabenimas

Atsižvelgiant į turimas priemones arba konkrečias aplinkybes, slaptumo žyma RESTREINT UE/EU RESTRICTED pažymėta informacija gali būti fiziškai gabenama popieriniuose dokumentuose arba išimamosiose duomenų saugojimo laikmenose.

Siuntoje gali būti daugiau nei viena slaptumo žyma RESTREINT UE/EU RESTRICTED pažymėtos informacijos dalis, jeigu laikomasi principo „būtina žinoti“.

Naudojama pakuotė turi būti tokia, kuri uždengtų turinį. Slaptumo žyma RESTREINT UE/EU RESTRICTED pažymėta informacija gabenama nepermatomoje pakuotėje, pavyzdžiui, voke, nepermatomame aplanke arba portfelyje. Ant pakuotės išorinės dalies nepateikiama jokių nuorodų į jos turinio pobūdį ar slaptumo žymos lygį. Jeigu naudojama vidinė pakuotė, ji žymima slaptumo žyma RESTREINT UE/EU RESTRICTED. Ant abiejų pakuočių nurodomas numatomo gavėjo vardas, pavardė, pareigos ir adresas, taip pat atgalinis adresas tuo atveju, kai siuntos negalima pristatyti.

Apie visus saugumo incidentus, susijusius su slaptumo žyma RESTREINT UE/EU RESTRICTED pažymėta informacija, kurią gabena įgalioti darbuotojai arba kurjeriai, tolesnio tyrimo reikmėms pranešama EKA vietos saugumo pareigūnui ir Jungtinių Valstijų paleidimo bazės saugumo institucijai.

Prie išimamųjų duomenų saugojimo laikmenų, kurios naudojamos slaptumo žyma RESTREINT UE/EU RESTRICTED pažymėtai informacijai gabenti, pridedamas išsiuntimo pranešimas, kuriame nurodoma, kad išimamojoje duomenų saugojimo laikmenoje yra įslaptinta informacija, taip pat visos joje esančios rinkmenos, kad gavėjas galėtų atlikti reikiamus patikrinimus.

Laikmenose saugomi tik būtini dokumentai. Pavyzdžiui, visa įslaptinta informacija vienoje USB atmintinėje turėtų būti skirta tam pačiam gavėjui. Siuntėjas turi atsižvelgti į tai, kad tokiuose prietaisuose saugant didelius įslaptintos informacijos kiekius, visam prietaisui gali būti taikomas aukštesnio slaptumo žymos lygio reikalavimas.

Slaptumo žyma RESTREINT UE/EU RESTRICTED pažymėtai informacijai gabenti naudojamos tik tos išimamosios duomenų saugojimo laikmenos, kurios pažymėtos tinkama slaptumo žyma. Jeigu informacija užšifruojama naudojant patvirtintas priemones, išimamosios laikmenos ženklinti nereikalaujama.

8. Atgaminimas

Slaptumo žyma RESTREINT UE/EU RESTRICTED pažymėtą informaciją jos tvarkytojas atgamina griežtai tik veiklos tikslais ir su sąlyga, kad šios informacijos rengėjas nėra nustatęs jokių įspėjimų. Dokumento tvarkytojas registruoja savo atlikto platinimo atvejus.

9. Slaptumo žyma RESTREINT UE/EU RESTRICTED pažymėtos informacijos sunaikinimas ir ištrynimas

Slaptumo žyma RESTREINT UE/EU RESTRICTED pažymėtiems dokumentams sunaikinti tinka tik 4 lygio DIN 32757 ir 5 lygio DIN 66399 arba lygiaverčiai smulkintuvai. Patvirtinto smulkintuvo atliekas galima šalinti kaip įprastas biuro atliekas.

Visos laikmenos ir prietaisai, kuriuose yra slaptumo žyma RESTREINT UE/EU RESTRICTED pažymėtos informacijos, tinkamai sunaikinami, kai baigiasi jų naudojimo laikotarpis. Elektroniniai duomenys sunaikinami arba ištrinami iš informacinių technologijų išteklių ir su jais susijusių duomenų saugojimo laikmenų taip, kad būtų galima pagrįstai užtikrinti, kad informacijos nebūtų galima atkurti. Ištrinant iš laikmenos pašalinami duomenys, taip pat pašalinami visi ženklai, žymos ir veiklos registrai.

10. Išslaptinimas

Slaptumo žyma RESTREINT UE/ES RESTRICTED pažymėta informacija negali būti išslaptinama be Europos Komisijos leidimo.